

Resmi olarak 5 Aralık 1934 tarihi belirtilse de, kadınlara seçme ve seçilme hakkı 3 Nisan 1930 da verildi. İlk kadın yöneticilerimiz 1930 da seçildi. İttihatçılar, 1908 Temmuz Devrimi ile kadınlara haklar tanıdı. Ki şaşılacak değildi, programında “ kadın ve erkek bilcümle Osmanlılar”..... diyordu.

Devrimler kadınlar hayatın her alanında görülmeye başlandı. Dergiler, cemiyetler etrafında örgütlendi. Örneğin..... İlk defa kadın ve erkeğin bir arada yer aldığı konferanslar düzenlendi. Ama büyük kadın hareketinden söz etmek olası değildi.

Yine de sormak gerek; İttihatçılar kadınlara seçme ve seçilme hakkını vermedi? Balkan savaşı ve ardından girilen 1.Dünya Savaşı buna engel mi oldu?

Peki, Atatürk bu hak için 1930 yılına kadar neden beklemek zorunda kaldı?

Kadınların seçime katılım konusu Millet Meclisi'ne 1923 de geldi. Meclis 1 Nisan 1923 de genel seçime giderken, mevcut seçim yasasında bazı değişiklikler yapmak istedi.

Atatürk'e muhalif kanadın başında gelen Hüseyin Avni( Ulaş) kürsüye çıkarak, kadınlara oy hakkının verilmesine karşı olduğunu belirtti.

Buna tepki gösteren Atatürk yanlısı Tunalı Hilmi'nin konuşması mecliste sıra kapaklarına vurularak protesto edildi. Çoğunluk kadına oy hakkına karşıydı....

Atatürk'ün stratejisi ise belliydi. Cumhuriyet ilan ederek kadını özgürleştirmek....Ve bunu başardı; büyük devrime imza attı....

Peki;

Batı'nın kültür merkezi Fransa, kadınlara oy hakkı için neden 29 Nisan 1945 tarihine kadar bekledi?

Biliyoruz ki;

Avrupa' da ki ilk kitlesel kadın hareketi 1789 devrim sürecinde bu ülkede görüldü.” Eşitlik, özgürlük, kardeşlik, talebi kadınları ve kadınlardan oluşan “ Özgürlük Amazonu” gibi örgütleri ortaya çıkardı.

1791 de Kadın ve Yurttaş Hakları bildirgesi yayınlandı.

Ancak....

Yeni palazlanan burjuvazi kiliseyle uzlaşınca, kadınlar tekrar “ ikinci sınıf yurttaş” yapıldı.

Kimileri giyotinde can verdi. Öyle ki Korsika'da 1755 de kadınların sahip olduğu oy hakkı Fransız ordusunun işgaliyle kaldırıldı.

Kadın mücadelesi hep sürdü Fransız ressam Delacroiz'nın barikat üzerinde bir elinde Fransız bayrağı, diğer elinde tüfek bulunan göğüsleri açık devrimci kadın resmini görmüşsünüzdür.

Fransız Devrimi'nin simgesi kabul edilir.

1830 gibi 1848 Devrimi de kadına oy hakkını meclisten geçiremedi.

Batılılar/Fransızlar devrimleriyle hep övülür. Ama kadınlara oy hakkını neden geç tanıdıkları konusuna hiç değinmezler.

Bu arada sömürgeleri Cezayir kadınları oy hakkını 3 Temmuz 1958 e kadar bekledi!

Uzatmayalım;

Sonuçta; Fransızlar her fırsatta “ kadınların fiziksel ve zihinsel yetersizliği” gibi anlamsız gerekçeleri ileri sürdü. Burjuvazi de ne kadar devrimci gözükse de ekonomi-siyaseti kadınlarla paylaşmamak için kiliseye biat etti.

Asıl mevzuu Tanzimat Fermanı ile Cumhuriyet ilanı arasında fark vardır.

Tanzimat münevveri ile Cumhuriyet aydını arasında fark vardır. Tanzimat teslimiyetçilik, cumhuriyet bağımsızlık demektir.

11,Mahmut ve Abdülmecit yenilikçiliği” ile Atatürk devrimciliği arasında fark vardır. Biri tercümedir/kopyacıdır

Diğeri ise özgündür/bağımsızlıkçıdır.  
Batılılaşma ile aydınlanma aynı değildir.  
Fransız örneğini bu sebeple verdim;  
Tanzimat'ın batı hayranlığının mimarı Fransa idi.  
Kalın Sağlıcakla!